

י שפת קט חשם בולח
פרשת חשבו. כ הלאיש
שם חשבוניא בחשבה.
ל שם.

על (כט) ו (נח) נקיות ידים, וייעיל לתפלה אכל לא להעביר רות רצה שעליהן: כג. כלא תקנו נטילת ידים אלא לקריאת שמע ולתפלה, אבל ברכות דשחרית יכול לברך (נח) קדם נטילה. אלא אם כן הוא ישן על מטתו (ו) ו (ב) ערם, שאז אסור להזכיר את השם עד (נח) שינקה אותם:

ה כונת הברכות, וכו' סעיף אחר:

א טח.

א. *יכון בברכות (ט) פרוש המלות. בשיזכיר השם יכון פרוש (י) קריאתו באדנות שהוא אדון הכל, ויכון בכתיבתו (ו) ביו"ד ה"א (ט) שמה וזהו (י) ויהיה, ובתקומו אלהים יכון שהוא מקיף בעל היכולת ובעל הכחות כלם:

ו דין ברפת אשר יצר ואליה נשמה ופרושיו, וכו' ד' סעיפים:

א ברות ט.

א. *כשיצא מבית הכסא יברך אשר יצר את האדם בתכמה, שבריות האדם היא בתכמה נפלאה.

שערי תשובה

לשמות ראוי יכול לקום לרחץ בלילה, יזהר הבקיה. והאלה רבה חולק עליה, עין שם. ובגרמי יסוף שם כתב, הפער בלילה רבמא לשמות ראוי יכול לקום לרחץ ידיו, קנה ידיו בתל או בכל מיני דמנכי ויברך וישא מור"י ויין. ולפי דעת מור"י חיים רמאל מור"ם לונגאט שאסור לברך בשחרית רצה שורה עליה, ובה לא מצינו נקיון כפי כי אם נטילה במים שלש פעמים, אסור לברך, ולכן אם הוא אטס ראוי יכול לרחץ ידיו בלילה, דכמה פוסקים מתיירין באגוס לברך על ידי הרהור. וירא שמים באגוס עצמו לעמוד ולרחץ ידיו שלש פעמים ויברך בתקנה, עין שם. ותפלאה שלא הזכיר מור"י חיים בזה. ועין בסימן סב במגן אברהם בשם תלמידו רבנו יונה שאף הבקיה אין להזכיר בו ובאלה רבה שם: ו נקיות ידים. עין באר היטב. ועין ביד אפרים מה שכתב לפרש דברי המגן אברהם בזה: ו ערם. ובגרמי יסוף בשם מור"י חיים רמאל מור"ם ולונגאט, שבוחר אסור לברך ברפת השחרית קדם נטילה, עין שם: ו ביו"ד ה"א. עין באר היטב. במחזיק ברכה בשם לוח ארש להג"מ יע"ב כתב, וכן במה שכתב בשם פסח, ודלא כמו שכתוב במגן אברהם בשם בחי, וגם במה שכתב בשם תשובת מור"ם מולבלין שיקרא בענין שלא תהיה הברית הפתח נכרת, עין שם בסימן סג. וכתב באלה רבה בשם אור חוש שחור בו מור"ם, וכן כתב מחזיק ברכה בשם ספר קטן נקרא תשובת נאונים, נדפס באמשטרדם שנת תשי"ז, שם כתב תשובה שחשיבו למור"ם גם תשובת הרמ"מ מפאנז, וכאשר ראה תשובת הרב מנחם צוריה חז"ר בו, וכן הסכים השליח. ועין בשו"ת טעם ביהודה סימן ב שאין ספק בקריאת שם אדני להטעים הנגינה מלרע ולא מלעיל. וכן הביא במחזיק ברכה בשם לוח ארש, עין שם: ו ויהיה. עין באר היטב. ובמגן אברהם כתב על פתח שיהיה כי הראוי במקום ידיו, וקראו מקום להתקפות יום טוב דקנה, ושם כתב התוספות יום טוב על ויהיה. וקראו שבהאר היטב הביא דברי המגן אברהם על ויהיה וכן הוא באלה רבה, וכן ראוי מזהים במגן אברהם. ולענין דשאי אין צריך להגיה, כי בתוספות יום טוב שם כתב, וכן היה בקריאת ידיו השחרית, ודעה לומר להסיר ידיו הצדית מלח ידיו, עין שם, ואם כן הינו בשחיתות ידיו שבתחלת השם נשאר מלת היה, שהראוי במקום ידיו. והמגן אברהם אסור לשון השללון ערוך קאי דנקט לפרש שיהיה. והינו על ידי הראוי שבמקום הידיו, ומפילא דגם במלת ויהיה כן הוא:

מישנה ברורה

השורות כפי כל אדם, יכתו לבו לשם בורא אשר הפליא תסדו עמו ונתן לו הפרות או הלקות להנחות מהם וצוהו על המצות, ולא יעשה כאדם העושה דבר במנהג ומוציא דברים מפיו בלא הגיון הלב. ועל דבר זה תרה אף ה' בעצמו, ושלח לנו ביד ישעיה ואמר, יען כי נגש העם הזה, בפיו ובכשפתיו כבדוני ולבו רחם ממני. ועין שם עוד מה שהענין בגדל הענין שבו זה: (ב) קריאתו באדנות. כי השם הנכבד והנורא אסור לקרותו ככתבו, כמו שאמרו חז"ל, ההוגה את השם באותיותיו אין לו חלק לעולם הבא, אלא צריך לקרותו כאלו היה כתוב שם אדני, וגם (א) בנקדת אדני, והינו האלף בתחף פתח, אכל לא בפתח לבד או בשב"א לבד, וה' בתולס והנח בקמץ, ויגדלש היו"ד שתהיה נכרת יפה, רק בכתבה יכתו לשם הריה. וטעם הנגינה הוא מלרע: (ג) שיהיה וכו'. ובבאור הגר"א כתב, דלפי עמק הדין אין צריך לכת אלא פרוש קריאתו, דבכל מקום הולכין אחר הקריאה, אף שיש בהכתיבה סודות גדולות, לבד בקריאת שמע שם צריך לכוון גם כן שיהיה וכו', עין שם. ובמקום שנכתב בא"ד, לכלי עמא אין צריך לכת אלא שהוא אדון הכל. אם אחר מספר תסדי ה' שעשה לו, ומתחלה מזכיר השם, ורוצה לגמור דבריו מה שעשה לו ה', אסור להפסיקו בדברים, שמה מתוך כך לא יגמור דבריו, ונמצא שהזכיר שם שמים בתנם. אכל אם רוצה לקלל שום אדם והתחיל בשם, מצוה להפסיקו שלא יגמור דבריו ולא יתאט וספר חסידים ודוכא בחדישי ר' עקיבא אפר"י:

שער היציון

(עו) כפלי בענין קטן ט: (עח) מבאר הגר"א, וכן משמע קצת במגן אברהם, עין בפרי מגדים: (עט) לכוש ידיו חתים וארצות חתים וכו' אדם: כג. (פ) מגן אברהם: (פא) פרי מגדים: (פב) כפלי בענין קטן ט: (פג) באור הגר"א ושערי תשובה בשם הגר"ם יע"ב ין וארצות חתים וכו' אדם, דלא כמפורסם וכו':

א (ה) באור הגר"א ושערי תשובה בשם הגר"ם יע"ב ין וארצות חתים וכו' אדם, דלא כמפורסם וכו':

לוח עמוד הידום: יום ג ג סיון תשסב - יום ד ד אייר תשסז - יום ה ה ניסן תשעב - יום ו ו יט אדר תשעז - שבי"ק כה אדר א תשסב